

Svar på fråga 2024/25:622 av Johanna Haraldsson (S)
Tillgång till barnomsorg på obekväm arbetstid

Johanna Haraldsson har frågat mig vilka initiativ jag avser att ta för att se till att föräldrar och barn som har behov av barnomsorg på obekväm arbetstid också erbjuds den servicen.

Många yrkesgrupper har arbetstider helt eller delvis förlagda till kvällar, nätter eller helger. För föräldrar i dessa yrkesgrupper kan det finnas ett behov av barnomsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Alla kommuner ska därför sträva efter att erbjuda omsorg för barn under den tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning som behövs, bl.a. med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete (25 kap. 5 § skollagen [2010:800]).

Trots detta kan det fortfarande finnas föräldrar som har behov av sådan omsorg som inte får det. Av förarbetena till skollagen framgår det tydligt att kommunen bör göra en individuell bedömning utifrån de lokala förutsättningarna för varje ansökan om plats. I bedömningen bör även föräldrarnas reella möjligheter

att ordna omsorg för sina barn själva ingå (prop. 2009/10:165 s. 532). Skollagens krav på att varje kommun ska sträva efter att erbjuda omsorg på obekväma tider är inte något som kommunerna kan bortse ifrån. Det är möjligt för kommuner att ansöka om statsbidrag för att anordna omsorg under den tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds.

Den svenska förskolan och skolan befinner sig dock i en tuff situation med ökade kostnader. Regeringen och riksdagen har därför tillfört cirka 1,7 miljarder kronor till skolan för 2024.

Andelen av statens utgifter som går till skolan samt det statliga bidraget till skolan mätt som andel av BNP 2024 är några av de största tillskotten någonsin. Dessutom görs en permanent nivåhöjning av de generella statsbidragen till kommuner och regioner med 10 miljarder kronor fr.o.m. 2024. Av dessa går 7 miljarder kronor till kommunerna. Om en lika stor andel av kommunernas kostnader som historiskt har gått till den pedagogiska verksamheten även gör det 2024 får den pedagogiska verksamheten, som ett räkneexempel, ett tillskott på drygt 3 miljarder kronor. Även i budgetpropositionen för 2025 gör regeringen stora satsningar på skolan och förskolan. Riksdagen har i enlighet med regeringens förslag beslutat att drygt 2,9 miljarder kronor tillförs skolan för 2025. Statens bidrag till skolan för 2025 blir därmed det största på 20 år, mätt i löpande priser, och bedöms bli åtminstone näst störst under samma period i fasta priser.

Regeringen kommer att följa utvecklingen noggrant.

Stockholm den 2 januari 2025

Lotta Edholm